Največji slovenski dnevnik v Združenih državah.
Velja za vse leto $6.00
Za pol leta $3.00
Za New York celo leto ... $7.00
Za inozemstvo celo leto ... $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 41. — ŠTEV. 41. NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 18, 1922. — SOBOTA, 18. FEBRUARJA, 1922. VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

SLIKE IZ STRADAJOČE RUSIJE

STRADAJOČI SE PLAZIJO NA POKOPALIŠČE, DA UMRO TAM. — UMIRAJO VESELO, ČE SE JIM POSREČI DOSPETI DO KRIŽA NA ORENBURŠKEM POKOPALIŠČU. — STRAŠNI PRIZORI. — TRPLJNJE V KIRGIŠKI REPUBLIKI. — POROČA WALTER DURANTY.

Moskva, Rusija, 16. februarja. Romanje smrti bi bil primeren naslov za povest o lakoti in obupu, katero je prinesel nazaj eden izmed okrajnih nadzornikov Ameriške pomožne administracije, F. B. Lyon, iz Orenburga, glavnega mesta kirgiške republike. Tamošnje razmere so tako slabe, da je predsednik pred kratkim obvestil Mr. Lyona, da je nameraval poslati 30,000 mladih možkih v Taškend, da ostanejo živi, ker bi drugače kirgiško pleme popolnoma izmrlo, da pa je moral opustiti načrt radi transportacijskih težkoč, čeprav sta Taškend in centralna vlada odobrila načrt.

V zadnjem času je prehranjenje odraslih od strani Amerikancev, ki je bilo kmalu razširjeno na 440,000 prebivalcev prineslo žarek upanja v to kirgiško bedo. Učinkovanje lakote na to mongolsko pleme pa je proizvedlo tako fatalistično udanost v usodo, da ji je težko najti nekaj sličnega celo v tej Rusiji, kjer je pasivno trpljenje splošno pravilo.

Kirgiški fatalizem je razviden iz romanja smrti. Na pokopališče v Orenburgu, ki leži eno miljo izven mesta, vodi široka cesta. Ko so stradajoči prebivalci spoznali, da pojemajo njih preostale moči, se je ukrenila med njimi navada napotiti se na pokopališče ter umreti tam. Na ta način upajo ljudje biti deležni pogreba na posvečenih tleh, kajti drugače, kot jim je dobro znano, je dvomljivo, če bodo mogli sorodniki ali prijatelji storiti potrebne korake, da se spravi njih trupla na pokopališče.

Vsaki dan je najti trupla ob tej cesti vodeči na pokopališče. To so trupla onih, ki so se napotili tjakaj, ki pa niso dosegli zaželjenega cilja. Tam leže tri ali štiri dni, dokler jih ne pobere občinski voz ter jih odvede na pokopališče, kjer jih zmečejo na kup v veliko jamo sredi pokopališča, ki vsebuje že na stotine nezakopanih mrličev. Po noči pa prihajajo nesrečneži, ki so komaj bolj živi kot pa mrtveci ter trgajo slednjim njih cunje raz telesa.

Oni umirajoči, kojih moči zadostujejo, da se priplazijo na pokopališče, ležejo pod križe, ki značijo zadnje počivališče srečnejših mrtvih ter umro tam.

Srečni so ti ljudje, ki so ušli nadaljnemu trpljenju, kajti Mr. Lyon, kojega mladostnemu in svežemu ameriškemu obrazu so vtisnili doživljaji zadnjih treh mesecev neizbrisljiv pečat, pripoveduje o še večjih grozotah. Par dni pred njegovim odhodom iz Orenburga je obiskal pokopališče v družbi nekega ameriškega zdravnika, ki je pred kratkim dospel iz Moskve, da zdravi nekega tovariša, obolelega na legarju.

— Vidite tukaj, — je rekel zdravnik ter pokazal na grob, kjer je ležal velik pes nepremično, z glavo na svojih prednjih nogah. — To žival bi morali fotografirati. Pogosto sem čital o psih ki prihajajo na grob umrlega gospodarja, — a tukaj je dejanski vzgled. Kako pretresljivo!

Lyon je prikimal, a se stresel, kajti vedel je za stvari, katerih ni njegov tovariš nikdar uganil. Pozneje pa sta prišla do velike jame, kjer je ležalo na stotine trupelj v strašni mešanici. In tam so bili pred očmi oben nadaljni psi in črni gavrani, ki so trgali in žrli. Šele popolnoma nasičene so se živali splazile na kak bližnji grob ter spale tam, dokler se ni zopet oglasil glad.

SMRTNEGA KANDIDATA BODO NESLI NA VISLICE.

Chicago, Ill., 16. februarja. — Danes so odvedli Harveya Churcha na vozičku v smrtno celico. Jutri ga bodo prinesli v nosilnici pod vislice, kjer mu bo privezal rabelj vrv krog vratu.

Church je zadnji mesec namenoma stradal in je tako oslabel, da se ne more vzdržati na nogah. Zadnji čas so ga siloma hranili. Umreti bo moral zato, ker je umoril dva možka.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nizki ceni, zanesljivo in hitro. Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron	$ 1.20	1,000 kron	$ 3.90
400 kron	$ 1.60	5,000 kron	$19.00
500 kron	$ 2.00	10,000 kron	$37.00

Glasom naredbe ministrstva za pošto in brzojav v Jugoslaviji je sedaj mogoče tam nakazovati meske potom pošte edinole v dinarjih; za vsake štiri krone bo izplačan en dinar; razmerje med dinarjem in krono ostane torej neizpremenjeno.

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir	$ 2.90	500 lir	$25.50
100 lir	$ 5.30	1000 lir	$50.00
300 lir	$15.60		

Nemška Avstrija:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank na Dunaju.

Radi velikanskih razlik v tečaju izplačujemo sedaj v Avstriji samo amerikanske dolarje. Naša pristojbina za vsako posamezno nakazilo do $10.— znaša 50 centov; od $10.— do $50.— po $1.—; in za večja nakazila po 2 centa od dolarja.

Pod istimi pogoji izstavljamo tudi dolar-čeke in pošljemo ameriške dolarje v Jugoslavijo in v Italijo.

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne kot nam poslani denar dospe v roke.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo zajamčene izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velike koristi za one, ki se že ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York
(Advertisement)

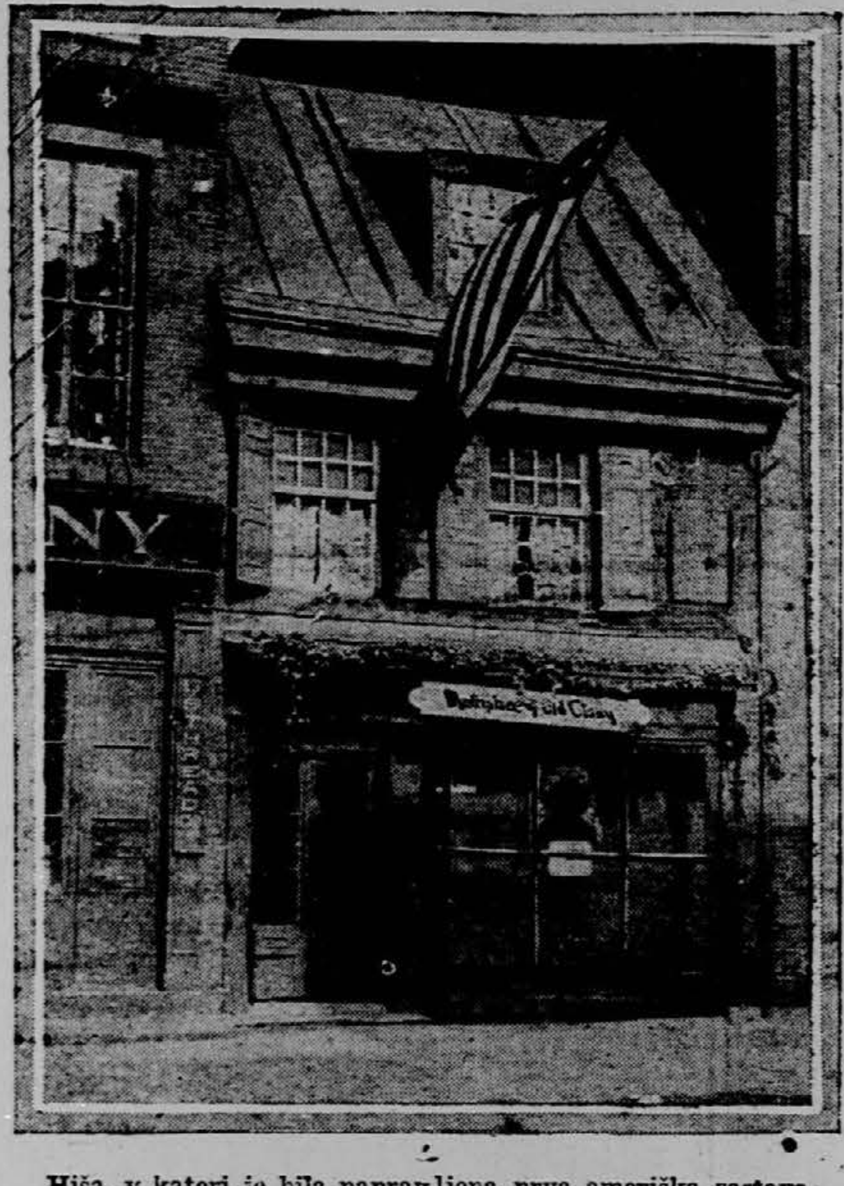

Hiša, v kateri je bila napravljena prva ameriška zastava.
Na sliki vidite philadelphijsko hišo, v kateri je Betsy Ross napravila prvo ameriško zastavo.

ČETE STRAŽIJO RIO GRANDE

Mehiški general je izjavil, da je revolucijonarno gibanje, ki je izbruhnilo, že zatrto.

El Paso, Texas, 17. februarja. Kljub neuspešnim poskusom mehiških ustašev, da napadejo Juarez, ki leži nasproti tukajšnjemu mestu in kljub trditvi generala Eugenio Martinez, poveljnika severne vojaške zone v Mehiki, da ni opaziti v celem ozemlju nobenega znaka revolucijonarnih aktivnosti, je ostal prvi kavalerijski polk, nastanjen v Fort Bliss, še vedno v taborišču, pripravljen na vse eventualnosti.

Glasilo se je v taborišču, da bodo ostale ameriške čete tam dokler ne bodo ponehale govorice o revoluciji v Mehiki.

General Martinez, ki je dospel včeraj semkaj iz Chihuahua, je rekel, da je revolucijonarno gibanje ponehalo ter dostavil, da so bili voditelji predlagane ustaje ujeti in da sta bila dva med njimi, namreč general Ruiz in kapitan Perez, usmrčena.

General Ruiz in kapitan Perez sta bila soglasno z Martinezom ujeta potem, ko sta si zaman prizadevala pridobiti Villo na novo revolucijo. Obiskala sta Villo na njegovi renči pri Canutillo, a Villa jima je izjavil, da hoče ostati veren sedanji vladi

San Antonio, Texas, 17. febr. — Generalni major John Hines, poveljnik osmega zbora, je mnenja, da bo brigadni general Howze, ki poveljuje četam v Fort Bliss, varoval ameriške interese, ne da bi bil dobil posebna navodila. Hines je rekel, da ni dobil nikakih sporočil glede koncentriranja ameriških čet pri fortu Bliss ter tudi rekel, da ni poslal nikakih tozadevnih povelj.

ODLIKOVAN ITALJANSKI PEVEC.

Giuseppe de Luca, bariton Metropolitan opere v New Yorku, je bil odlikovan od italjanskega kralja, v priznanje njegovega umetniškega delovanja na korist številnih italjanskih dobrodelnih naprav.

VELIKE POTREBE MLADEGA KRALJA

Letna apanaža kralja Aleksandra 18 milijonov dinarjev! — Prispevek h Karlovi apanaži 2 milijona frankov.

Dne 30. januarja je imel ministrski svet v Belgradu sejo, s katere se poroča sledeče:

Na dopoldanski seji je ministrski svet razpravljal glede civilne liste jugoslovanskega dvora. Na predlog finančnega ministra dr. Kumandija je bila njegovemu veličanstvu kralju Aleksandru določena civilna lista v znesku 18 milijonov dinarjev. Ministrski svet je dalje odobril kredit v — znesku šest milijonov frankov za nabavo raznega materijala novemu kraljevemu dvoru. (Nobel geht die Welt zugrunde! — pravijo Nemci. O. stavca.)

Minister za zunanje zadeve dr. Momčilo Ninčič je dalje poročal o vzdrževalnih stroških za bivšega cesarja Karla Habsburga. Na njegov predlog je ministrski svet sklenil, da Jugoslavija prispeva k vzdrževalnim stroškom Karla Habsburga z zneskom 2 milijona frankov.

ZABAVA PRAV POSEBNE VRSTE.

Pariz, Francija, 17. februarja. Tekom zadnjega meseca je dobila pariška policija več kot tristo pritožb od žensk, kojih zimske suknje so bile poškodovane ali pa popolnoma uničene od vitriola ali hudičevega olja. Krivce je skrajno težko zasledití, kajti v gnječi se dotični prav lahko poslužuje majhne brizgalke. Poročila, ki so prišla policiji na uho, so utrdila pri njej mnenje, da gre za dejanje monomana, ne pa za dejanja tolpe zločincev.

ROJAKI, NAROČAJTE "SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR"!

Te zanimive knjige imamo še malo v zalogi. V nji so najboljši članki za sodobne razmere. Koledar stane s poštnino vred 40 centov. Vsak, kdor ga je naročil, je bil žnjim zadovoljen. Na delo, dokler je čas.

Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt St., New York City.

NOBENE ZVEZE Z SOVJETNO RUSIJO

Pariz dementira vsa poročila, da je bila sklenjena kaka pogodba med francosko in rusko vlado.

Pariz, Francija, 16. februarja. Zunanji urad je danes odločno dementiral vsa poročila, da je bila sklenjena kaka pogodba med Francijo in sovjetno vlado.

V Pariz je sicer dospel Skobeljev, zastopnik ruskih kooperativnih družb v namenu, da bi se posvetoval s francosko vlado, toda dosedaj ni še ničesar dosegel.

Prejšnja poročila o tej zadevi so se glasila:

Berlin, Nemčija, 16. februarja. Včeraj se objavilo tukaj dogovor med Francijo in sovjetno Rusijo, na temelju katerega je sovjetska vlada pripravljena prevzeti predvojne dolgove Rusije. V zameno za to obveznost Rusije se obvezuje Francija, da bo priznala sovjetsko vlado kot pravoveljavno ter dovolila dolgoročne kredite za zopetno zgrajenje Rusije, posebno pa njenih industrij.

Francosko-ruski dogovor pomenja težak udarec za Nemčijo, ki še ni okrevala od zadnje notranje-politične krize in od posledic stavke železničarjev.

Tukajšni uradni krogi so bili že izza zadnjih šest tednov informirani o tem, da skuša Francija pridobiti zase sovjetsko vlado, vendar pa se ni pričakovalo tako skorajšnih in neposrednih uspehov. Časopisje zadržuje v splošnem svoje mnenje, da čaka na oficijelno potrdilo sklenjenega rusko-francoskega dogovora, vendar pa ne prikriva presenečenja, da bi sploh moglo priti do takega dogovora.

Če se bo poročilo o tem dogovoru obistinilo, bo pomenjal dogovor veliko gospodarsko nesrečo za Nemčijo, kajti eden izmed pogojev dogovora se glasi baje, da mora Rusija izkoristiti klavzulo versaillske pogodbe, soglasno s katero si pridržujejo zavezniki in sile, zvezane z njimi, formalno za Rusijo vse pravice, da iztirjajo od Nemčije vso odškodnino, temelječo na principijih mirovne pogodbe.

Izjavlja se, da namerava sedaj Rusija odstopiti te pravice Franciji, dočim bo slednja dobavila Rusiji v zameno materijala v vrednosti 800,000,000 zlatih funtov. Dobava tega materijala naj bi prišla iz Nemčije, vsled česar bi se sedanji odškodninski račun povečal za nadaljnih šestnajst miljard zlatih mark.

Soglasno z določbami dogovora bi lahko izvršila Rusija vsa svoja popravilna dela popolnoma na račun Nemčije, ne da bi ji bilo treba dotakniti se svojih zlatih rezerv ali svojih materijalnih virov. Francija naj bi imela predpravico za vse koncesije v Rusiji in druge sile, ki bi hotele imeti dostop do neizčrpljivih naravnih zakladov Rusije, bi morale na pragu dežele plačati ceno, katero bi zahtevala Francija.

Anglija bi bila za nedoločen čas izključena od ruskih trgov in sicer na temelju francoskih predpravic in njene nezmožnosti, da tekmuje s prisilno dobavo materijala od strani Nemčije.

V tukajšnih diplomatičnih krogih se smatra ta dogovor za temeljni kamen koalicije proti angleški svetovni sili. Ta koalicija naj bi obstajala iz Francije, sovjetske Rusije, Turčije, mohamedanske Male Azije ter male antante, kot vazalke Francije.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

BONOMI NI DOBIL ZAUPNICE

VEČ KOT POLOVICA POSLANCEV JE PROTI NJEMU. SPLOŠNO NEZADOVOLJSTVO Z NOTRANJO IN ZUNANJO POLITIKO. — MINISTRSKEMU PREDSEDNIKU SO IZREKLI ZAUPNICO LE ČLANI LJUDSKE STRANKE IN STRANKE REFORMISTOV. — VELIKO RAZBURJENJE.

Rim, Italija, 17. februarja. — Ministrstvo Bonomija je doživelo strahovit poraz.

Danes se je vršilo glasovanje, če naj se izreče ministrstvu zaupnico ali ne.

Za zaupnico je bilo oddanih 107 glasov, proti nji pa 295.

Edinole člani ljudske stranke in reformisti so glasovali za Bonomija.

Bivša ministrska predsednika Giolitti in Orlando sta glasovala proti.

Bivši ministrski predsednik Nitti je sicer glasoval zanj, dočim so vsi njegovi pristaši oddali proti njemu glasove.

Opozicija proti vladi je obstajala v splošnem iz članov levice, desnice in socijalistov.

Ko je bilo glasovanje končano, je ministrski predsednik Bonomi izjavil:

— Nekateri ljudje se čudijo, ker je moje ministrstvo ostalo. Povdarjam pa na tem mestu, da s svojimi ministri nisem svojevoljno ostal. Jaz ne gojim nobenega upanja in se nič ne bojim vašega glasovanja.

Koncu glasovanja je sledilo v dvorani velikansko razburjenje. Poslanci so žvižgali in ropotali, da so morali stražniki poseči vmes.

Bonomijev kabinet je bil dne 2. februarja odstopil, toda kralj je pozval ministre, naj začasno ostanejo na svojih mestih.

ZADREGA ZASTRAN VOJAŠKEGA BONUSA

V Washingtonu ni očividno nobeni živi duši znano, kako se bo končala cela ta mučna zadeva.

Washington, D. C., 17. febr. — Predsednik Harding je poslal včeraj načelniku Fordneyu hišnega komiteja za pota in sredstva pismo v katerem je pismeno obrazložil svoje nazore glede vojaškega bonusa. Predsednik je izjavil, naj se razpiše prometni davek, da se zbere skupaj denar, katerega bi požrl bonus, a če bi kongres tega ne hotel storiti, naj se preloži celo vprašanje na bolj ugoden čas. — Jaz sem mnenja, — je pisal predsednik, — da bi ameriški narod sprejel te vrste davek za plačanje bonusa, a sem mnenja, da bi naložitev tega davka še nadalje otežkočila sanacijo dežele. Če noče sprejeti kongres tega načrta, bi bilo pametno preložiti tozadevno zakonodajo na čas, ko bi položaj upravičil tako velik izdatek.

Predsednik pravi, da namerava vlada prodati preostali vojni materijal in da upa s to prodajo olajšati stanje zakladniee.

V gotovih krogih so bili še včeraj naziranja, da je pismo predsednika še bolj zapletlo celi položaj. Kongresnik Frear, voditelj farmerskega bloka v zbornici, je izjavil, da bi se zavzel za zopetno uvedbo doklad na posebne dobičke in za povišanje davka na dediščine. Senator Calder iz New Yorka pa je rekel, da je za sprejem bonus predloge z izločenjem izplačanja bonusa v gotovem denarju.

Posebni odsek, obstoječ iz zastopnikov obeh zbornic se je posvetoval glede pisma predsednika, ne da bi prišel do kakega stvarnega zaključka. Pozneje se je glasilo, da se bodo republikanski člani finančnih odsekov obeh hiš sestali, da sklepajo o celi zadevi.

O POTOVANJU.

Za potovanje spomladi, poleti in začetkom jeseni je drugi razred na prekoceanskih parnikih že več mesecev naprej razprodan. Že sedaj je težko dobiti prostore drugega razreda za junij in druge mesece. Le malo prostorov je še na razpolago. Kdor bi tedaj hotel potovati prihodnje mesece v drugem razredu, naj nam takoj naznani, da mu preskrbimo prostor.

Frank Sakser State Bank.

AMERIKA BO RUSIJI SAMO DO ŽETVE POMAGALA.

Washington, D. C., 16. febr. — Ameriški trgovski tajnik Hoover je rekel, da bo Amerika pomagala Rusiji do prihodnje žetve. V okraje, kjer je lakota največja, bo poslala Amerika deset miljonov bušljev žita namenjenega za setev.

ČUDEN SLADKOSNEDEŽ.

Astoria, Oregon, 17. februarja. John H. Bell, ki je znan krajevno kot velik "jagar" na divje ptice in ki je skozi številna leta zavžil vso divjačino, katero je ustrelil, je pretekli teden resno zbolel. Preiskava z X-žarki je pokazala, da so njegova čreva polna svinca, katerega je snedel z divjačino vred in da se je pojavilo vsled tega zastrupljenje s svincem.

Zdravniki so mu odstranili več kot dvesto zrn, a izjavljajo, da jih je še najmanj sto v prebavnim kanalu.

INFLUENCA IZGINJA V LONDONU.

London, Anglija, 17. februarja. Oficijelne številke kažejo, da je padlo število smrtnih slučajev vsled influence za polovico v primeri s prejšnim tednom.

Pošiljateljem denarja na znanje.

Pri kr. poštnem čekovnem uradu v Ljubljani smo izposlovali, da dobimo vbodeče za vsako naše nakazilo izplačilno potrdilo s podpisom naslovljenca ali njegovega pooblaščenca.

Sporazumno s tem ne bomo zanaprej več razpošiljali dosedaj običajnih obvestil z označbo dneva, ko je bil odposlan denar iz Ljubljane na zadnjo pošto. Mesto teh obvestil bomo poslali za vsako denarno pošiljatev, ki smo jo prejeli dne 9. decembra 1921 ali kasneje, izplačilno potrdilo s podpisom naslovljenca oziroma njegovega pooblaščenca.

Te vrste potrdila pa prihajajo večkrat le počasi z zadnjih pošt nazaj v urad čekovnega urada v Ljubljani, kjer se zbirajo in šele nato odpošljejo v Ameriko; radi tega ter drugih možnih zamud nam bo mogoče razposlati potrdila šele v približno devetih tednih od dneva, ko smo izdali prejemno potrdilo oziroma kakorhitro ista prejmemo. Denar pa bo neglede nato izplačan enako hitro in pod istimi pogoji kot do sedaj.

Frank Sakser State Bank.

"GLAS NARODA"
SLOVENIAN DAILY
owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation)
FRANK SAKSER, President — LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
		za pol leta	$3.50
Za pol leta	$3.00	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
Za četrt leta	$1.50	za pol leta	$3.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $6.00

Advertisements on Agreement.

Dopisi brez podpisa in oznanila se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

ALLIED PRINTING 444 — TRADES UNION LABEL COUNC. — NEW YORK CITY

REKA.

New Yorški "Times" piše: —

"Zopet enkrat so pričeli metati bombe na Ricacarda Zanello, predsednika reške proste države.

"On je vajen izogibati se bombam ter se najbrže ne briga preveč zanje, a vznemirjati ga mora poročilo, da se zbirajo v Trstu fašisti v namenu, da vprizore nov napad na reško prosto državo.

"D'Annunzio ni nastopil v tej novi križarski vojni, a naučil je fašiste, kot nekdaj, smatrati Reko za svet simbol ter ljudsko kuhinjo, kjer dobe vsega zastonj in oni tega očividno niso pozabili.

"Prosta reška država se je mogla v preteklem letu organizirati le raditega, ker so italijanski karabinjerji zadrževali fašiste, da niso mogli strmoglaviti Zanelle.

"V tem nastopu italijanskih orožnikov pa ni bilo nikakega altruizma, kajti Italija je upala, da bo z lahkoto kontrolirala Zanello.

"Isto je upala tudi Jugoslavija in to iz boljšega razloga, **kajti brez prijateljstva Jugoslavije mora Reka poginiti in številni dobri Italijani bi radi videli, da pogine, v namenu, da rešijo s tem Trst.**

"Zanella, ki je dober Rečan, je skušal obdržati svojo državo tako prosto kot le mogoče ter nuditi svojemu narodu priliko vrniti se na delo.

"Jugoslovani so imeli seveda na sumu "prosto" državo, v kateri so italijanske čete predstavljale policijsko silo in vsled tega so morali italijanski karabinjerji oditi z Reke.

"Fašisti, ki niso bili pripravljeni spoprijeti se z italijanskimi karabnjerji, pa se ne boje domače reške policije.

"Italijanska vlada bi seveda z lahkoto vstavila koncentracijo fašistov v Trstu ter zavarovala Reko pred temi roparji.

"Italijanska vlada, ki je našla v Trstu slavno, a malo dobičkanosno pridobitev, pa deli mogoče čustva tržaških trgovcev in parobrodnih interesov, ki dobro vedo, da bi bilo njih lastno mesto izročeno pogibelji in propadu, če bi bila Reka sploh kdaj v resnici otvorjenje trgovini.

"Italijansko razpoloženje ni prišlo dosedaj še do nobenega smotrenega dogovora z Jugoslovani in Jugoslovani vedo dobro, da oni sicer lahko izhajajo brez Reke, da pa Reka ne more izhajati brez njih.

"Zajet med obe stranki si je Riccardo Zanella očividno pošteno prizadeval storiti vse najboljše za blagobit svojega rojstnega mesta in njegova prizadevanje se slučajno slagajo z interesi trgovcev v Jugoslaviji in Madžarski.

"Zaenkrat pa ni prišel čas, ko bi imela nepolitična trgovina dosti upanja na uspeh ob Jadranu.

"To so točna in povsem pravilna izvajanja, ki kažejo jasno, da ne more biti Reka brez jugoslovanske trgovine in da more Trst poginiti, če bi pričela iti jugoslovanska trgovina preko Reke.

"Italijani sami izjavljajo, da je Trst zanje le breme."

"Vedeli pa so že vnaprej, da bo Trst breme za Italijo, kajti druga velika italijanska pristanišča bi nikdar ne dovolila, da bi bila oškodovana na korist Trsta.

"Italijani so pa upali, da se bodo razburjeni duhovi pomirili in da bo šla vsa jugoslovanske, čeho-slovaška, nemška in madžarska eksportna in importna trgovina preko Trsta in da bo zavzemalo to pristanišče isto mesto kot ga je v nekdanji avstro-ogrski monarhiji.

"Kot kažejo najnovejši razvoji so se v tem krutomotili in raditega tak krik in vik."

Dopis.

Pratt City, Ala.

Ker se le redko kdaj kdo oglasi iz naših južnih krajev, hočem jaz našim rojakom na kratko opisati, kako so tu Madžari pred kratkem organizirati premogarsko zadrugo.

Okoli 50 Madžarov je odkupilo pred letom dni Carbonhill Coal Co. za sto tisoč dolarjev. Prej so delali v tem premogorovu po dva dneva na teden, sedaj delajo vsaki dan in bolje zaslužijo. Imajo svoj komisarij in dobé živež za 20% ceneje nego prej. Oni sami nadzorujejo dohodke in izdatke.

Zakaj bi mi slovenski premogarji ne zamogli organizirati kaj enakega, saj smo vendar sinovi bistrih slovanskih materâ!

Z rojaškim pozdravom vsem premogarjem.

Paul Kenda.

Iz Slovenije.

Pritožbe iz Bele Krajine.

Ko se je čulo, da nameravajo priklopiti Belo Krajino Hrvatski, so nastopile skoro vse belokranjske občine in protestirale proti priklopitvi k Hrvatski. Pred kratkim časom pa so vložili Marindolci nujno prošnjo na pokrajinsko vlado v Ljubljani, da se zavzame zanje in da jih priklopi svoji oblasti. Ta korak je popolnoma razumljiv, kdor pozna belokranjske razmere. Marindol stoji na "slovenskih" tleh, dasi dela povsod drugod Kolpa mejo. Prevoza oziroma spoja s Hrvatsko Marindolci nimajo. Dočim vodi iz Črnomlja skozi Adlešiče do Vrhovcev okrajna cesta, ki sicer tudi ni prvovrstna, izgine na Vrhovcih, kjer se začne "suha" meja s Hrvatsko, cesta popolnoma v travi in kamenju. Ker na most pri Žuničih, ki so zopet enklava v hrvatskem političnem ozemlju (geograsko tostran Kolpe) ni misliti, je Marindolcev absolutna gospodarska potreba, da se jih priklopi k Sloveniji Vsa "velikanska pridobitev" bi znašala komaj 50 hiš s kakimi 250 prebivalci. Prosili smo tudi naše poslance, da se zavzamejo za to, da pridejo Marindolci pod upravo Črnomlja, ker to zahtevajo vsi gospodarski, prometni in naravni oziri. V demokratski državi pač ne smemo več trpeti, da bi trpeli gospodarski interesi naroda zaradi kakih grobvskih kapric, ki so ustvarile tudi bedni Marindol.

Mariborska obrtna razstava.

Slovensko obrtno društvo je sklenilo, da priredi tudi leta 1922 obrtn razstavo in sicer v veliko večjem obsegu, kakor je bila prva obrtna razstava. Nova razstava se priredi pod naslovom "Pokrajinska obrtna razstava v Mariboru". Razstave se lahko vdeleži vsak obrtnik, ki ima svoje bivališče na ozemlju bivše Štajerske, Prekmurja in slovenske Koroške. Tudi je razstava dostopna obrtniškim vajencem vseh strok; siromašnejše take razstavljalce bo podpiralo obrtno društvo.

Odlikovanje.

Pokrajinski namestnik Hribar je izročil red sv. Save III. razreda znanemu slovenskemu pisatelju župniku Francu Finžgarju v Ljubljani. Slovesnost se je vršila v trnovskem župnišču.

Za zasluge na narodnem in prosvetnem polju med vojno je bil odlikovan z redom sv. Save IV. razreda vpokojeni profesor vojaške realke v Mariboru major Anton Ivanovič Mecger.. Odlikovanje je v zvezi z njegovim predstoječim imenovanjem za državnega upravnika narodnega gledališča v Mariboru.

Ptujski župan potrjen.

Glasom obvestila iz ministrstva notranjih zadev je bil podpisan ukaz, s katerim je Tomaž Lozinšek potrjen za župana v Ptuju. Lozinšek je socialni demokrat.

Veliko palačo namerava zgraditi ljubljanska Zadružna gospodarska banka v Mariboru. Preddela so se že pričela. Palača bo stala na vogalu Aleksandrove in Frančiškanske ulice ter bo baje petnadstropna, torej največje poslopje v Mariboru.

Naraščanje draginje v Mariboru.

V Mariboru, ki je veljal dosedaj ne samo kot najcenejše mesto v Sloveniji, ampak sploh v Jugoslaviji, je pričelo nenavadno naraščanje draginje. Kavarnarji so povišali svoje tarife za 25—50%; njim so sledili tudi restavraterji in gostilničarji. Tendenca draginje se kaže tudi v trgovinah in na trgu. Mesarji so napovedali 50odstotno povišanje cen mesa.

V Ljubljani je umrl

Filip Kalan, poštni poduradnik. Smrtna kosa ga je pobrala nenadoma sredi moške dobe 49 let.

Razne tatvine.

V skladišču ljubljanskega "Balkana" so se že dalj časa vršile velike tatvine. Tvrdka Dular & Fabiani je zapazila, da ji zmanjkujejo celi kosi manufakture. Tatu pa se ni moglo priti na sled. Tvrdka je končno najela nekega užitninskega paznika, da je prenočeval v skladišču ter čakal tatu. Užitninski paznik, ko je neke noči prežal na tatu, je nenadoma zapazil, da se je nekdo priplazil v skladišče, prižgal vžigalico in ker ni videl nikogar, potegnil kos manufakture iz skladišča. V tem trenotku pa zažari električna svetilka užitninskega paznika, ki je tatu takoj spoznal: bil je to Ludovik Mihelak, nočni čuvaj "Balkana". Mihelak je sicer zbežal, a policija ga je kmalu aretirala. V Mihelakovem stanovanju se je izvršila hišna preiskava. Našlo se je mnogo manufakture, olja, riže, cikorije in mila. Mihelak je tatvino končno priznal ter povedal, da je kradel že od marca lanskega leta. Tatu so izročili sodišču.

Trgovcu Gustavu Šenšeku v Dobovi pri Brežicah je bilo ukradeno iz zaklenjenega kozolca za 7350 K perila in raznih drugih drobnarij. Dan poprej je v isti občini izginilo posestniku Josipu Jurkanu 5 rjuh, vrednih 2500 K. Tatvino je izvršil nedvomno isti tat, vendar ga še niso dobili.

Frančiška Debevec, služkinja pri tvrdki Geršak na Kongresnem trgu v Ljubljani, je izmaknila solastnici tvrdke, Mariji Klobčar, desetdolarski bankovec. Tatvino je dalje časa drzno tajila, vendar pa je policija končno dognala, da je Debevčeva izmenjala bankovec v Eskomptni banki. Gospej Klobčar je v zadnjem času zmanjkalo tudi okoli 7000 K denarja. Debevčeva je že pod ključem.

V Ljubljani v klavnici je bil Gjorgju Gršćenku ukraden 1000 kron vreden suknjič, trgovskemu slugi Ivanu Omahnu pa izpred trafike na vogalu Dunajske ceste zavitek blaga, vreden 480 kron.

Rebra si je polomil

pilarski pomočnik v Tržiču, Ivan Vavpotič, brez rednega stanovanja. Prenočeval je v neki podstrešni luknji Ko je šel zopet v svoje zasilno stanovanje, je v temi padel čez neki podstavljeni zaboj na sosedni tram in si pri padcu polomil rebra na desni strani.

Tihotapec napadel avstrijskega mejnega stražnika.

Nad Lučanami, ob severni meji, je neki tihotapec napadel tamkajšnjega avstrijskega obmejnega stražnika in ga težko ranil. Ranjenega pazника so našli jugoslovanski graničarji in ga takoj prepeljali v najbližjo hišo, nakar so obvestili o dogodku avstrijske tovariše, ki so svojega ranjenca odpravili v graško bolnišnico.

Izgnana sta iz Jugoslavije

in poslana preko meje kot nadležna tujca ameriški državljan Rubin Queroz radi protidržavne propagande in pa stavbni mojster z Vrhnike Leon Heinl, rodom Dunajčan, ki je bil svoječasno radi poneverbe obsojen na dva meseca težke ječe.

Pritožujejo se.

Od Sv. Križa pri Litiji pišejo: Pri nas se veliko ljudi preživlja samo z vinogradništvom. Če to odpove, je ob vse. Nesrečna toča je preteklo leto popolnoma uničila Moravško goro. Zastonj ves trud, prazen ves up in trikrat gorje v tej draginji! Prišli so sicer pogledat škodo gospodje s poslancem Majcenom vred. Upravičeno smo pričakovali obljubljene podpore vsaj za najrevnejše, ko je nekaj družin v skrajni revščini brez jela in odela. Podpore ni od nikoder. Zdi se nam, da je bilo vse skupaj le slepilo.

Za prehrano Slovenije.

Poslanec Skoberne je predlagal ministru za socialno politiko, da se glede prehrane v prvi vrsti pomaga Sloveniji.

Nova bolezen v Sloveniji.

Zadnje tri mesece se pojavlja v Ljubljani in tudi drugod pri moških kadilcih nova kožna bolezen, ki trdovratno kljubuje zdravljenju, dokler se ne odstrani vzrok. Večinoma se pojavi na stegnu kožno vnetje, ki se često razširi tudi po rokah, obrazu in okoli trepalnic. Vnetje povzroča močno srbenje, koža razpoka in se lušči. Dognalo se je, da so vzrok tej bolezni škatljice od vžigalic, ki vsebujejo na vžigalnih ploščicah neko strupeno snov (fosforseskvisulfid). Po dosedanjih poskusih se je pokazalo, da povzroča to bolezen fabrikat tovarne za vžigalice v Osjeku. Bolezen se najpreje pojavi na takih mestih telesa, kjer je škatljica bila shranjena v žepu, zlasti v hlačah in telovniku.

Peter Zgaga

Iz uradne statistike posnemam: Leta 1920 je bilo poročenih v Ameriki 16.500 fantov in 12,834 deklet v starosti petnajstih let.

Ljubljanski škof naj preračuna, kako velikanski biznes bi bil naredil, če bi bil izdal svoj pouk v angleškem jeziku.

* * *

Neki rojak mi piše v sedanji trdi, hudi zimi:

Povej mi, Zgaga, s čem bi se ti ogrel, če bi se nosil tako kot se nosijo naša dekleta. Pod nogami škriplje, pa imajo na sebi le tanke svilene nogavice, zavihane pod koleni; tanko svileno spodnje perilo, kratko kikljo, prozorno bluzo, krog vratu nič.

Odgovarjam mu, da bi se najbolj ogrel s tistim, ki ima toliko pomanjkljivega na sebi.

* * *

Če kdo zna pogruntati naslove, jih zna pogruntati Proletarec.

Dopis, ki ga objavlja v vsaki številki, je res Telebanov.

* * *

Beseda žep je turškega izvora. Po turški se pravi "džep".

V sedanjih časih mora biti človek res po turško neusmiljen, da ima kaj v žepu.

* * *

Jugoslovanska vlada je sprva mislila, da bo vse svoje nasprotnike v solati pojedla.

Toda sedaj. Kaj je sedaj?

Radiča ne more prebaviti.

* * *

Včeraj je bilo v New Yorku pod ničlo.

Ne samo temperatura. Tudi marsikaj drugega.

Naprimer čikaška "Edinost", ki smo jo dobili po pošti.

* * *

Amerika živi v znamenju polprocentnosti.

Polprocentno pa ni samo pivo, pač pa večinoma vse — od Washingtona, D. C., pa do policmana, ki "straži" na kornarju.

* * *

Nekje sem čital naslednjo zanimivo zgodbo:

Za fronto je bilo Velikansko razburjenje. Ne zaradi sovražnika, pač pa zastran kralja, ki je prišel obiskat svoje borce. Visoki častniki so se zbrali v krog. In poleg kroga je stal na straži star kaprol.

Njegovo veličanstvo kralj se je milostno pogovorjalo z generali, feldmaršali in drugimi visokimi častniki. In ko je bil nesłan pogovor končan, je začelo njegovo veličanstvo deliti cigarete svojim vdanim.

Toda kralj je bil demokratičen kralj. Še ena cigareta mu je ostala, ko je dospel do starega kaprola.

Demokracija je zmagala v njem, in vprašal je kaprola:

— Ali tudi vi spadate med inteligenco?

— Ne, — je odvrnil kaprol. — Jaz sem v civilu vseučiliški profesor.

* * *

Začetkom tedna sem bil v Down townu in sem slišal velikansko pridušanje.

— Pa ne grem, pa ne grem, pa ne grem! — se je rotil dragi rojak.

— Kam ne greš? Zakaj ne greš? — ga vprašam.

— Na njeno obcet ne grem.

— Zakaj ne greš?

— Zato, ker me ni na krst povabila.

Jugoslovanska Katol. Jednota
Ustanovljena l. 1898 — Inkorporirana l. 1900
GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
MOHOR MLADIČ, 2603 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 170, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:
VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotino uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatvo naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spričevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zglasi tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko vstanovi z 8 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

O jugoslovanski diplomatični službi

govori obširno beograjska "Politika" in ugotavlja, da se mora jugoslovanska diplomacija preosnovati od začetka do kraja, ako se hoče sploh kaj doseči v zmanjši politiki. Vse diplomatske neuspehe zadnjega časa je brezdvomno zakrivila slaba diplomacija, ki si je uzurpirala nekako pravico ne kontroliranega dela in neodgovornosti. Zato je diplomacijo treba do najmanjše malenkosti reformirati. Treba je pomisliti ter imeti stalno pred očmi, da ima Jugoslavija nevarnega nasprotnika v italjanski diplomaciji, ki nas vedno izigravala in že vnaprej pripravljala teren za naše diplomatske poraze. Italija je zaveznica Pariza in Londona, zato moramo mi imeti na teh mestih ljudi, ki bodo dorasli laški diplomaciji.

Za jugoslovansko vojno mornarico.

Povodom dogodkov v Šibeniku in groženj italjanskih ladij dalmatinsko časopisje živahno razpravlja o potrebi, da Jugoslavija posveti vso svojo pozornost jugoslovanski mornarici. Splitska Nova Doba objavlja članek prvega jugoslovanskega delegata za mornarico, pokojnega kapitana Dolenca, ki ga je spisal še pred rapallsko pogodbo in v katerem naglaša veliko potrebo vojne mornarice za Jugoslavijo. V Splitu se je osnoval odbor za ustanovitev društva za pospeševanje jugoslovanske pomorske in zračne flote. To društvo bo razvilo živahno agitacijo po celi državi, da se čim prej zbere svota, s katero se nabavi za državo prvi podmornik. Potem pa mora slediti propaganda za nujno ojačenje vojne mornarice.

Gospodarski razvoj Velikega Bečkereka.

Iz statistike mesta Velikega Bečkereka v Vojvodini za l. 1921. je razvidno, da je bilo izdanih 69 dovoljenj za nova trgovska in industrijska podjetja in sicer za sto odstotkov več kakor prejšnje leto. Za zidanje novih poslopij je bilo izdanih 45 dovoljenj, med njimi za sanatorij, za sladkorne tvornice in za tvornice konzerv.

Izživžgani italjanski konzul.

Iz Zagreba javljajo: V loži Musik-halu se je te dni pojavil pri predstavi italjanski konzul s svojim tajnikom. Dasi se je jako previdno skrival, so ga navzoči dijaki vendarle opazili, šli so pred njegovo ložo in začeli žvižgati, nakar je italjanski konzul s svojim tajnikom takoj izginil.

Influenca se vedno bolj širi.

Ne pozabite besed Arthurja Brisbana, katere je zapisal prejšni teden: — "1,122 novih slučajev influence v enem dnevu v enem mestu. Najlažje se jo prepreči z rednim spanjem, redno, zmerno jedjo, rednim, zmernim vežbanjem. Edina zaščita, ki jo more imeti vaše telo, je dobro stanje krvi. Drugi stvari lahko pomagajo, preprečiti pa ne morejo." Da dobro spite in da imate kri v dobrem stanju, morate redno in popolnoma izčistiti svoje črevesje. Naše telo ima več čudovite odporne sile, kot se splošno domneva, če odstranimo ovire na poti narave. Trinerjevo Grenko Vino je izboren čistilec poti. Vašemu želodcu bo dal normalno prebavno moč ter ga ohranil v dobrem stanju. Vsak lekarnar ali prodajalec zdravil ima Trinerjevo Grenko Vino v zalogi, oziroma ga lahko dobi za vas. Kupite ga danes. Izženite škodljive bacile iz vašega črevesja.
(Advertisement)

Nove vrste svilnate **ZASTAVE**
Regalije, pečate, trakove, i.t.d. za društva.
IVAN PAJK 24 Main Street Conemaugh, Pa.

PRIHRANITI SVOJ ZASLUŽEK -- JE KREPOST!

ALI VEŠ, kako dolgo boš sposoben za delo?
ALI ŽELIŠ imeti svoj dom in svojo rodbino v njem?
ALI VERUJEŠ da si neodvisen, ko imaš prihranjen denar v banki? Da nikogar ne prosiš miloščine in posode? Vsakdo te spoštuje, ker ve, da si svoj v svojem!

DELAJ, PAZI IN ŠTEDI — IN BODI SAMOSTOJEN!

Pri nas nosijo uloge do nadaljnega 4% na "special interest account". Pokritja z najboljšimi državnimi in mestnimi bondi. Državno nadzorstvo. Vloge pošljite po pošti potom "postal money ordra" vsak teden ali vsak mesec.

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

FRANK SAKSER STATE BANK
glavno zastopstvo Jadranske Banke

Rak.

"Rak!" — Kakor Erinija nas preganja podnevi in ponoči ta beseda; od vseh strani nam doni in uiti ji ni mogoče. Kakor kupa se razširja v krogih znancev, prijateljev, v svaštvu in celo v najbližjem sorodstvu.

Človek se mora vznemiriti: Ali ga nimam tudi jaz? Ali pa morda že ni prekasno? Kje naj se poučim?

Zatečem se k svoji knjižnici, k zgodovini. Že Aulus Cornelius Celsus, veliki enciklopedist, ki je živel v dobi rimskih cesarjev od leta 30. pred Kristom pa do 38. po Kristu, piše v svojih osmerih knjigah o medicini tudi o raku. In že Celsus trdi, da je edino sredstvo proti raku nož, operacija, — ter opisuje nekatere še dandanes izvrševane plastične metode. Že pred 2000 leti so torej raka znanstveno zdravili, bolezen je pač stara kot človeštvo.

In celih sedemnajst stoletij po Celsu je moralo preteči, da je Francoz Bernard Peyrilhe leta 1773. po mnogih eksperimentih na živalih in ljudeh končno dospel do istega prepričanja, kakor Rimljan Celsus: rak je ozdravljiv le z radikalno operacijo. In značilna je njegova izjava: To bolezen je težko definirati in pobijati! Pri tem spoznanju smo obtičali doslej.

Tajnik "Avstrijske družbe za raziskovanje in pobijanje raka" profesor dr. Aleksander Fraenkel, piše v svoji brošuri "O ozdravljivosti raka" zopet prav isto, kar je zapisal Celsus že v dobi Kristusovi.

To je žalostno za medicinsko vedo, še žalostnejše za človeštvo. Kako velikanske napredke smo doživeli v sredstvih morjenja in uničevanja, do kolike umetnosti se je povzpela človeška kultura v izumih ubijanja in zastrupljevanja, a v poznavanju in zdravljenju raka smo ostali pri Celsusu. Ob tolikerih rafinmanih smo obtičali baš pri raku v največji primitivnosti, — človeški duh je odpovedal baš endi, kjer bi bila — njegova moč najpotrebnejša, — najnujnejša.

Niti tako daleč še nismo, da bi vedeli prav zanesljivo, kaj povzroča raka. Še so, ki govore o bakteriju raka, o specifičnem izzivatelju te bolezni.

Prav te dni čitamo lahko o Amerikancu Lapthornu Smithu, ki je na seji franc. - angleš. - amerikanske lige proti raku v Parizu poročal, da je povzročitelj raka neka amoeba. Ta amoeba se nahaja po jezerih, jarkih in lužah. Z nečisto vodo ali z izvestnimi živili (naprimer s salato) zaide taka amoeba v človeško telo, se ondi zasidra ter žre celice v svojem okrožju, povzroči otekline ter — končno smrt.

Večina zdravnikov govori le o opitelnih celicah, ki se na škodo okrožnega mišičevja brezmejno razraščajo v mehke ali trde otekline, ki razpadajo, gnijo, se širijo, izpijajo življenjske soke in ki človeka med groznimi bolečinami končno uničijo.

O vzrokih nastanka teh otoklin pa ni še nobenih dokazov, nego imamo le hipoteze, domneve. — Ker se pojavlja rak najrajše na tistih delih telesa, ki so izpostavljeni posebnim mehaničnim dražilom ali pritiskom (polt, jezik, grlo, želodec, črevo, maternica), slutijo, da je rak v zvezi z dražili, dokazov pa ni. Če ne vemo, zakaj se pojavi bolezen, je seveda boj proti njej težak.

Odličen slovenski zdravnik za ženske bolezni je pisal o raku v "Domovini". Zdi se mi zelo koristno, da rešim s ponatiskom ta neznani spisek pozabljenju. Naš strokovnjak pravi:

Med boleznimi, katerih se človek najbolj boji, lahko imenujemo v prvi vrsti raka. Vsakdo je že slišal praviti o strašnih bolečinah, ki jih povzroča rak; vsak ve, da se rak zajeda v živo meso, da raste vedno naprej in naprej, da razdira in uničuje zdrave telesne dele kar po vrsti. Kdor je že videl bolnika, ki mu je rak naprimer razjedel ustnice ali nos, si je gotovo za vedno zapomnil strašni pogled. Kdor je videl bolnika, ki mu je rak razjedel želodec in je na takem bolniku opazoval onemoglost, trpljenje in bolečine, izsušenost in upadlost, ta ve, da je rak v resnici strašna nesreča, in da so bolniki, bolni na raku, v resnici vsega usmiljenja in pomilovanja vredni.

Dasi je rak zelo razširjena bolezen — samo na Kranjskem umre vsako leto 250 ljudi na raku — in dasi vedo ljudje marsikaj povedati o njem in njegovih grozotah, vendar ljudstvo ni dovolj poučeno o njem. Skoro vsakomur je znano, kako se pojavlja rak koncem bolezni, takrat, ko se na raku bolni nahaja že v zadnjih tednih pred smrtjo; malokomu pa je znano, kakšni so prvi začetki raka, kako se ta bolezen začne, kakšni so njegovi prvi znaki. In vendar je zelo važno spoznati raka takoj, v prvih začetkih, kajti rak se da ozdraviti, dokler se ni še pregloboko zajedel v telo. Marsikomu bi zdravniki lahko rešili življenje, ko bi ljudje natančneje poznali raka v njegovih začetkih in bi pravočasno poklicali zdravnika na pomoč. Zato je dobro in potrebno, da se znanje, ki so si ga pridobili o raku zdravniki, razširi tudi med ljudstvom. V sledečem naj opozorimo samo na način, kako se pojavlja rak na zunanjosti človeškega telesa: na jeziku, na ustnicah, na prsih (pri ženskah), na koži.

Rak je jako potuhnjena bolezen. Priplazi se kot tat po prstih in žalostno je, da ga ljudje spoznajo in opazijo šele tedaj, ko je že temeljito pričel svoje pogubonosno delo. Predočimo si to potuhnjenost na vzgledu! Ženska, stara okoli petdeset let, opazi slučajno na svojih prsih majhno oteklino v velikosti graha ali lešnika. Oteklina je popolnoma neobčutljiva; lahko se jo stiska med prsti, toda bolečin se ne čuti. Kakih drugih težav ji mala stvarica ne povzroča, zato si ženska misli da stvar pač ni vredna, da bi se brigala zanjo. Zdi se ji nedolžna, brezpomembna. Tekom par mesecev pa je mali lešnik narastel v debel oreh, morda so tudi že otekle bezgavke pod pazduho, — morda je začela prvotna oteklina razpadati in se gnojiti. Tedaj pa ženska že spozna, da stvar ni več tako nedolžna in brezpomembna. Zateče se k zdravniku, in, ako se rak še ni preveč zajedel v telo, je pomoč še mogoča, ženska se lahko ozdravi.

Ta vzgled nas uči, da se začenja rak na človeških zunanjih delih brez vseh bolečin in da v začetku ne povzroča nobenih težav. Ravno v tej njegovi lastnosti tiči njegova največja nevarnost, ker se človek navadno drži pravila, da se ne praska tam, kjer ga ne srbi, ali z drugimi besedami, da se ne briga za stvar, ki ga ne boli. Toda z ozirom na možnost da se iz neznatnega začetka, iz neznatne, neobčutljive bulice, — morda razvije rak, je potrebno, da se človek pobriga tudi za take stvari, ki ga ne bolijo. Zdravnik bo vedel povedati, ali je oteklina res nekaj nedolžnega, ali pa je morda začetek resne bolezni. Bolje je, ako se človek pobriga tudi za take malenkosti, kakor pa, da bi zamudil pravi čas za izlečenje.

Podobno kakor rak na ženskih prsih se začenja tudi rak na ustnicah ali kje drugod na koži. — Tudi tu ni nobenih bolečin, nobenih posebnih težav. Sumljiva pa je stvar takoj, če počasi, a nepreuchoma raste, in če človek pri tem začne hujati in slabeti. Dolgotrajna, neprestano rastoča bulica v zvezi s hujšanjem in slabostjo je vedno jako sumljiva in naj bo vsakomur resen opomin, da je — treba vprašati zdravnika za svet.

Posebno potuhnjeno in zavratno se pojavlja pri ženskah rak na maternici. Dela se navadno šele, ko je že ženska izgubila svoje perilo, torej po 45 letu. Ženska, ki je obolela na materničnem raku, ne čuti nobenih bolečin, nobenih težav. Vendar kaže tudi maternični rak en znak, ki bi si ga morala vsaka ženska dobro zapomniti! Ženska že par let ni imela nobene krvavitve; kar naenkrat pa se pokaže po kakem napornem delu ali po dolgi hoji kapljica krvi. Ta krvavitev pri ženskah, ki so že izgubile perilo, je tako važno znamenje, da ga ne bi smela prezreti ali podcenjevati nobena ženska. Kapljica krvi v teh letih mora biti resen opomin da na maternici ni vse v redu; da je treba nemudoma zdravniške preiskave, ki naj dožene, ali se je pokazala kri samo vsled napora ali kake majhne poškodbe, ali pa je znak resnejše bolezni. — Četudi ni nobenih bolečin, četudi ni ženska shujšala, vendar mora zadostovati že ena sama kopljica krvi, da se ženska pobriga za svoje zdravje. Vsako podcenjevanje tega znaka, vsaka lahkomiselnost bi bila težka pregreha, k ibi utegnila imeti zle posledice. Včasih — vendar so taki slučaji redkejši — se zgodi, da oboli na maternicnem raku ženska v mlajših letih, ko ima še redno svoje vsakomesečno perilo. Pri teh ženskah je sumljiv znak, ako se prikaže kri v presledkih med mesečnimi perili. Tudi taka neredna krvavitev je važna in pomembna, in zdravnik mora dognati, odkod izhaja.

V nekaterih slučajih se maternični rak ne pojavi s krvavitvijo marveč ženska opaža neprijetno dišeč in rjavkasto pobarvan tok. V ostale mse počuti popolnoma zdravo in močno in ne čuti nobenih bolečin. Tudi ta znak je sumljiv. Potrebno je pojasniti, kaj je temu vzrok.

Najnevarnejši je sovražnik, ki ga ne poznamo; in najnevarnejša je bolezen, ki ne povzroča nobenih bolečin. Med temi bolečinami je rak med prvimi.

Splošno je razširjeno mnenje, da je rak neozdravljiva bolezen. Zato si bo zaarsikdo mislil: kaj naj pomaga znanje o prvih začetkih raka, ko pa ni nobene pomoči! Tako obupno pa vendar ne smemo soditi! Medicina ima dovolj sredstev, da izleči raka, toda predpogoj je, da se rak pravočasno spozna.

Tudi specialist se je izognil vprašanju: odkod, zakaj nastane rak? Tudi ne pove, kaj se smatra za "začetek", — kdaj je rak še ozdravljiv, kdaj ni več, kaj pomenja beseda "pravočasno" in kaj "prekasno". . .

Isto piše o "Carcipoma uteri" dr. F. G. K. Hildebrand v svojem "Das medizinische Hausbuch": priporoča kot edino rešilno sredstvo nož, karje ali žareče železo ter pravi, da je vsak rak "čudna bolezen krvi, ki se na enem mestu zatrta, pojavija na drugem mestu vedno iznova".

Dr. F. A. Ritter pa piše v svoji knjigi:

Rak je med vsemi boleznimi ona, ki se je človek najbolj boji. Bolniku povzroča dolgotrajne bolečine ter ustvarja strašne otekline. Začenja se rak z neznatno trdino, ki se veča in veča ter le včasih zaboli; končno pa se omehča, razpoči in izpremeni v gnojno grbavo ulje, ki leze dalje in dalje, uničuje tudi zdrave dele, dokler bolnika ne odreši smrt iz mukepolnega uničevanja enega organa za drugim.

Med vzroki, ki porajajo raka, so nekateri, ki se jim ne moremo odtegniti, nekateri pa, ki se jim lahko izognemo. K temu spadajo do neke meje udajanje samega sebe kakšni globoki tugi, potem pa dolgotrajen pritisk, ki se izvaja na kakšen neak organ.

In tudi dr. Ritter piše: — Bolniku je nujno svetovati, naj se, če mu zdravnik priporoča operacijo, odloči zanjo brez odlašanja. V srečnih slučajih je mogoče bolezen s tem zatreti, v manje srečnih pa vsaj za daljšo dobo doseči pomirjenje. —

Obe citirani deli sta seveda popopularnoznanst. in zelo zastareli. Isto pišejo razni konverzacijski leksiki. Toda najnovejše klinične razprave niso prav nič boljše.

Monakovski specijalist dr. Fr. Reichert pravi v svoji študiji o raku, da je vse preiskovanje raka ostalo brezuspešno, da so rezultati bakteriologije ničevi in da je mogoče govoriti le o hipotezah.

Zanimivo je, kar pripoveduje dr. Reichert o raku, primerjaje človeka z živalmi. Rak je najbolj in najhitreje razširjen pri psih, manje pri človeku, a še manje pri konjih. Tako je torej človek glede te bolezni med psom in konjem. Iz Wernerjeve študije o dr. Reichert sledeče mesto:

— Razdelitev raka na oba človeška spola ni dosledna. Navadno so ženske za 20 do 25 odstotkov pogosteje prizadete kot moški; toda po alpskih deželah se je opetovano dokazalo, da so na raku bolni možje v večini. — In dr. Reichert dostavlja: — Manjša telesna in duševna delavnost žensk je zvezana tudi z manjšim razteranjem prsi. . . Dispozicija za raka je zato pri moških večja zlasti pa je pogosta pri onih, ki morajo radi izvestnega napora posebno razširjati svoje prsi. Tak napor je naprimer hribolazništvo.

In vnovič trdi: — Ogromni odstotek hribovcev, ki trpe na raku, je naravnost glavni vzrok moje trditve. — Werner pa piše, da je največ raka v Švici. Torej potrjuje Reichertovo mnenje.

Kakor dr. Ritter trdi tudi prof. dr. Fraenkel, da tuga, skrb in beda pospešujejo raka; toda tudi prebujno življenje, predobra prehrana in preobila pijača, izvajajo raka. Tega mnenja so zlasti angleški zdravniki.

Človek ne sme živeti torej niti preslabo in preveč žalostno, niti predobro in preveč veselo, če noče dobiti raka. Lahko rečeno, težko storjeno.

Toda dr. Fraenkel pošteno priznava, da o raku pravzaprav ničesar zanesljivega ne ve in da so vsi poskusi ostali doslej v bistvu negativni. Le radij in roentgeniziranje sta dosegla opetovane velike uspehe ki zbujajo najlepše nade. Popolne uspehe pa dosezajo vendar le operacije. Pogoj je pravočasna diagnoza. Dokler je rak še lokaliziran, to je, dokler se ni razlezel in razširil, je operacija rešilna, kasneje pa niti ta več.

Prav isto trdi v svoji razpravi dr. Lahm, medicinski svetnik ter predstojnik laboratorija na državni kliniki za ženske v Dresdenu. Dr. Lahm in do. Kehrer, direktor iste klinike zatrjujeta, da je radij, pravočasno in pravilno, v ne preveliki in ne premajhni dozi vporabljan, posebno uspešno zdravilo zoper raka. Izreeno pa naglaša dr. Lahm, da noče trditi, da je zdravljenje z radijem uspešnejše kakor zdravljenje z roentgeniziranjem.

Prof. dr. Seitz iz Erlangena je te dni nastopil svoje mesto na ženski kliniki v Frankfurtu na Meni ter je predaval o zdravljenju raka z roentgeniziranjem. — Raka na maternici so zdravili doslej z operacijami, ki so dosegle tehnično sijajno višino ter so prinesle trajne uspehe. Moderni razvoj terapije s temi žarki pa je te operacije močno zmanjšal ter jih deloma celo popolnoma izpodrinil. Raka na maternici so začeli zdraviti tudi z radijem, čegar — gama - žarki so roentgenovim žarkom sorodni, a jih glede trdnosi in prodirnosti znatno nadkriljujejo. Na kongresu ženskih zdravnikov v Halle leta 1913. so poročali zdravniki Bumm, Doederlein in Koenig o presenetljivih uspehih z radijem. Pod vplivom žareče substance se raztopi rak kakor sneg na solncu. Dasi se ne zgodi redkokdaj, da radij poškoduje okolico bolnega mesta in dasi zacestajajo trajna izločenja za prvotnim pretiranim pričakovanjem, se je tekom zadnjih pet in več let pridobljene izkušnje dokazale, da je vendar mogoče s smotrenim in pravilnim radiiranjem trajno izlečiti prav toliko slučajev, kolikor z operacijami.

Dr. Seitz je na kliniki v Erlangenu v prvi vrsti uporabljal roentgenove žarke, ki imajo pre dradijem to prednost, da so na razpolago v večji množini kakor radij in da je zato možno pošiljati v globino obolelega telesnega mesta tudi večjo množino žarkov. Na erlanški ženski kliniki se je posrečilo obsevati raka s toliko silo da je bil rak po dveh od treh obsevanjih v jedru in po okolici zamorjen. Tudi mikroskopski ni bilo videti nikakih celic več.

Operativne uspehe je bilo možno doseči šele po več desetletjih trajnih poizkusov največjih kapacitet. Terapija raka z roentgeniziranjem pa je šele v razvoju in bo treba še velikih naporov, — predno izumijo zdravniki najboljšo metodo ter vedno zanesljivo, pravilno dozo za uničevanje različno močnih in različno razvitih rakov. Tudi tehnika izumlja vedno močnejše aparate in prikladnejše cevi. Zato se je nadejati, da prinese že bližnja bodočnost v zdravljenju raka nov napredek ter da se posreči dosezati proti raku večjih in trajnejših uspehov kakor doslej.

Tako profesor Seitz.

Radij je roentgenski stroj v malem ter izvaja takozvane gama - žarke, ki nimajo nič telesnega, nego so čista oblika energije. Primerjati jih je mogoče le z izžarevano toploto žarečega telesa ali električnimi vali.

Prijeti palčico aparata je nevarno, izpuste se na roki mehurčki iali celo uljesa, ki so neozdravljiva. Nekdo je nosil radij v svinčeni puščici v žepu; na stegnu, ob katerem je bila puščica v žepu, se je pojavil tur, ki se je raztegnil preko vsega trebuha ter je končno povzročil smrt. Če se taka palčica položi na človeško polt, postane dotično mesto temnordeče vneto, če je izžarevanje močneje, se pojavijo mehurji, in če je še močneje, otekline in uljesa.

Zdravnik mora torej določiti natančno, kako dolgo naj radij izžareva in kvantiteta sta odločilna.

Voltaire je rekel, da zločinu rojstvo sledi kot neizogibna kazen smrt, in Wirchow je dejal, da je življenje počasno umiranje. To bridko resnico vemo vsi, strašno pa se je zavedajo nesrečniki z rakom. Ozdravljivi so, a le včasih, v srečnih primerih, to je, če so se začeli zdraviti pravočasno. Mnogo takih bolnikov je bilo že s popolnim uspehom operiranih, še več pa jih je moralo s svojim življenjem poplačati dejstvo, da so prišli prepozno, dasi so prišli takoj, ko so bolezen opazili.

Raznoterosti

Verski fanatizem.

Vsaka pretiranost je slaba, v verskih stvareh pa še prav posebno. To so dokazale krvave verske vojne, ki so bile dostikrat tako divje in tako strašne, da nas Bog obvaruj pred enakimi. Včasih pa privede verski fanatizem do tako smešnih prizorov, kakršnega opisuje angleški list "The Scotsman". V mestu Belfastu so si katoliki in protestanti tako v laseh, da so pred kratkim ustavljali po ulici ljudi ter jih izpraševali, ali so katoliki ali protestanti. Gorje nesrečnežu, če je naletel na napačno skupino. Ko so izpraševali tako ljudi, jim je prišel nasproti neki žid. "Kaj ste? Katolik ali protestant?" so kričali nanj. "Gospoda, oprostite, nisem ne eno ne drugo. Jaz sem žid." "Vseeno! Kaj ste? Ali ste katoliški ali protestantski žid?" je bilo nadaljno vprašanje. Nič ni pomagalo židu, da je poudarjal svoje židovstvo. Verski prenapeteži so zahtevali od njega na vsak način, da jim pove nemogočnost, ali je katoliški ali protestantski žid. Kako prepir končal, žal, list ni povedal. — Pri nas v Sloveniji doživljamo skoro isto. Nekateri nestrpneži izprašujejo ljudi, ali so klerikalni ali liberalni kristjani. Kakor da ne bi zadovalo, če pravi človek, da je kristjan in da temu primerno tudi živi. Rajši izprašujte, če živi kdo krščansko, kakor pa, kako misli, ker je to čisto njegova stvar. Vsi moramo gledati na pošteno življenje, naše misli bo pa že sodil Bog, edinole Bog in nihče drugi!

Originalni davki na Bolgarskem.

Občinski svet v Ruščuku je uvedel novo serijo davkov, ki po svoji originalnosti nedvomno nimajo primere na vsem svetu. Naj navedemo samo nekoliko primerov teh kuriozitet: Pristojbina za svatbo z godbo 500 levov; pravica sprehajanja z luksuzno palico 100 levov; z luksuznim dežnikom 50 levov. Vsaka dama, ki nosi dekoltirano obleko, se mora izkazati s posebnim dovoljenjem, ki stane 500 levov. Kratka suknja, ki pokriva manj kakor predpisani minimum 30 centimetrov nad petami, 500 levov. Kontrolni organi pobirajo vsak trenotek davke ter izdajajo potrdila. Za luksuzne čevlje je določen davek 500 levov, za otroške igrače 200, za luksuzne pse 500 levov davka na leto.

ADVERTISEMENTS.

POZOR, SLOVENKE!

Želim dobiti pomočnico na farmi in tudi notri v hiši pri otrocih, bodisi vdova z otrokom ali stara žena, lahko bi imela dom za zmirom. Oglasi naj se na naslov: Joseph Gornik, R. D. 4, Box 85, Butler, Pa.

IŠČEM

20 do 40 premogarjev za organizacijo premogarske zadruge. Vsaki plača $1000.00. Premogokop je pri Zanesville, Ohio. Sedaj napravi 300 ton dnevno. Plača $250 mesečno in dividenda, delo vsaki dan. Za podrobnosti se obrnite na Paul Kenda, Pratt City, Ala.
(18-20—2)

Iščem ANTONA PERKO, doma iz vasi Prevolje, fara Hinje na Dolenjskem, po domače Likič. Sedaj se nahaja nekje v državi Utah. Za njegov naslov bi rad izvedel, ker mu imam nekaj važnega sporočiti. — George Pelc, 1202 Bohmen Av., Pueblo, Colo.
(15-21—2)

ZAKAJ TRPETI?

Revmatične, nevralgične in bolečine v mišicah so hitro odpravljene s primerno uporabo

PAIN-EXPELLERJA

Tvorniška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Glejte, da dobite pristnega—slavnega že več kot 50 let.

Zahtevajte SIDRO tvorniško znamko.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Omejite prehlad. Ustavite kašelj.

Oba sta znamenja nevarnosti. Pritajeni boli z dalekosežnimi posledicami se lahko mnogokrat izognete, če dobite prava zdravila.

Severa's Cough Balsam

(Severov Balzam zoper kašelj) odpomore pri navadnemu kašlju, pomiri bronkialna vznemirjenja, popravi prebave, omogoča red in olajšava dihanje. Cena 25c in 50c.—

Severa's Cold and Grip Tablets (Severjevi Tableti zoper prehlad in gripe) ustavije prehlad, predne se razvije. Cena 30 centov. Po vseh lekarnah.

Ali ste dobili iztis Severjevega Almanaha za leto 1922? Dobite ga zastonj pri svojem lekarju ali pa direktno od

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Rad bi izvedel za svojega brata ANTONA MESEC, doma iz Stare Vrhnike na Notranjskem. Pred par leti je bil v državi Washington in od takrat ne vem zanj. Ako mogoče kateri rojakov ve za njegov naslov, prosim, naj mi ga sporoči, ali naj se pa sam oglasi na naslov: John Mesec, 14705 Thames Ave. Cleveland, Ohio.

Semena.

V zalogi imam najboljša vrtna, poljska in cvetlična semena.

Semena pošiljam poštnine prosto, toraj nikakih stroškov za poštnino.

Pišite po brezplačni cenik.

Math. Pezdir
Box 772, City Hall Sta.
New York, N. Y.

Knjige! - Knjige!

POUČNE KNJIGE.

Angleško-slovenski slovar — Dr. Kern	$5.00
Slovensko angleški slovar	1.50
Slovensko-angleška slovnica	1.50
Nemški abecednik	'35
Nemško angleški tolmač	.60
O lepem vedenju	.50
Slovensko-nemški slovar — (Janežič Bartol)	4.00
Angleščina brez učitelja	.60
Cirilica. Navodilo za čitanje in pisanje srbščine v cirilici	.50
Dekletom. Spisal Anton B Jegličč	.50
Gospodinstvo — Purgaj. Praktična knjiga za naše gospodinje. (Trdo vezana.)	1.50
Knjiga o lepem vedenju Urbanca, (Trdo vezano)	1.00
Mladeničem, Ant. B. Jeglič I. zvezek	.60
II. zvezek	.60
Nasveti za hišo in dom. Koristna knjiga za vsako hišo	1.00
Pravila za eliko. Dr. J. Dostojen	.25
Varčna kuharica, za slabe in dobre čase	1.00

RAZNE POVESTI IN ROMANI.

Jos. Jurčič, 4. zv.: Cvet in zad. -Hči mestnega sodnika itd.	,75
Jos. Jurčič, 5. zv: Sosedov sin. Sin kmetskega cesarja itd.	.25
Jos. Jurčič, 6. zv.: Doktor Zober, roman. — Tugomer, tragedija	.35
Dve slike — Ksaver Meško	.40
Hudo brezdno. Ni vse zlato, kar se se sveti itd.	.35
Patria, povest iz ireke junaške dobe	.50
Pod svobodnim solncem, zgodovinska povest, 1. zv.	1.25
Pod svobodnim solncem, zgodovinska povest, 2. zv.	1.25
Povesti slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo, Kalan	.35
Romarica, povest	.60
Sisto e Sesto. povest iz Abrucev	.50
Slike in povesti, Ksaver Meško	.35
Student naj bo, — Naš vsakdanji kruh	.35
Veselo povesti: Za možem, — V pustiv je šla. — Pravda med bratoma	.35
Vojnimir ali poganstvo in krst, povest	.35
Ester Zgaga	.50
Doli z orožjem	.50
Knjige družbe Sv. Mohorja	
Duhovni boj (394 str.)	.50
Mesija (1. zv.)	.30
Mesija (2. zv.)	.50
Zgodovina slov. naroda (5. zv.)	.30
Zgodovina slov. naroda (6. zv.)	.30
Mladim srcem (2. zv.) Spisal K. Meško	.30
Knjiga za lahkomiselne ljudi, Spisal I. Cankar	1.75
Pet tednov v zrakoplovu	2.00
Amerika in Amerikanci	5.00

LJUDSKA KNJIŽICA — POVESTI.

1. zv. Znamenje štirih. Povest detektiva Sherlock Holmes	.80
2. zv. Darovana. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov.	.60
3. zv.: Jernač Znagovač, povest. — Med Plazovi, tirolska povest.	.60
4. zv. Malo življenje, povest	.65
5. zv.: Zadnja kmečka vojska, zgodovinska povest	.75
6. zv. Gozdarjev sin — Finžgar, povest	.80
7. zv.: Prihajaš. Zanimiva povest	.60
9. zv.: Brencelj: Kako sem se jaz likal, 1. zvezek	1.00
10. zv.: Brencelj: Kako sem se jaz likal, 2. zvezek	1.00
11. zv.: Brencelj: Kako sem se jaz likal, 3. zvezek	1.00
14. zv.: Brencelj: Ljubljanske slike. (Podobe ljubljanskega mesta)	.75
15. zv.: P. Colona: Juan Miseria. Povesti iz španskega življenja	.75
16. zv. Ne v Ameriko. Po resničnih dogodkih.	.75

ŠPILMANOVE POVESTI.

2. zv.: Maron, kršanski deček iz Libanona	.25
3. zv.: Marijina otroka, povest iz kavkaških gora	.35
4. zv.: Praški Judek, povest, II. natis	.25
8. zv.: Tri indijske povesti	.30
9. zv.: Kraljičin mečak. Zgodovinska povest iz Japonskega	.30
10. zv.: Zvesti sin, povest iz vlade Akbarja Velikega	.25
11. zv.: Edeča in bela vrtnica, povest	.30
12. zv.: Korejska brata. Črtica iz misijonov v Koreji	.30
13. zv.: Boj in muga, povest iz Amaza	.30
14. zv.: Prisega huronskega glavarja, povest iz zgodovine kanadske	.30
15. zv.: Angelj sodnjev — Brazilska povest	.25
16. zv.: Zlatokopi, povest	.30
17. zv.: Grši med Indijanci ali vožnja v Nikaragvo	.30
18. zv.: Preganjanje indijskih misijonarjev	.30
9. zv.: Mlada mornarja, povest	.30

SPISI ZA MLADINO.

Bob za mladi rob, pesmice	.30
Dedek je pravil, pravljice	.40

MOLITVENIKI.

Sveta Ura:	
s posebno debelimi črkami.	
v usnje vezano	1.80
v platno vezano	.90
Marija Varlinja:	
v usnje vezano	1.80
v platno vezano	.90
Skrbi za dušo:	
v usnje vezano	2.80
v platno vezano	.90
Rajski glasovi:	
v platno vezano	.90
v kost vezano	1.70
v usnje vezano	1.90

ZEMLJEVIDI.

Združenih držav	.15
Zemljevid Slovenije	.10
Zemljevid Evrope	.30
Velika stenska mapa	2.50
Zemljevidi: New York, Illinois, Colorado, Kansas, Montana, Minnesota, Wyoming in Alaska — vsaki po	.25
Pennsylvania	.50
West Virginija	.40

RAZGLEDNICE:

Zabavne, različne, ducat	.90
Newyorške, različne, ducat,	.90
Panorama mesta New York, 25 slik	.20
Panorama mesta Celje, 21 palcev dolge	25c.

Z ZADNJO POŠILJATVIJO SMO DOBILI NASLEDNJE KNJIGE:

Pravljice za Mladino, S. Košutnik	.30	Beneška Vedeževalka	.35
Gozdovnik, (2 zvezka)	1.00	Cvetke	.35
Dostojno vedenje	.50	Pozigalče	.45
Pravljice H. Majar	.30	Svetna noč	.25
Godčevski Katekizem	.25		

Opomba:
Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, money order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo. Ne naročajte knjig, katerih ni v ceniku. Knjige pošiljamo poštnine prosto.

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St.,
New York

Požigalec.

FRANCOSKI DETEKTIVSKI ROMAN.

Spisal Emile Gaboriau,

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

41 (Nadaljevanje.)

Izbuljenih oči se je približal Mašinet kupu akcij ter ponavljal:

— Dvajset tisoč frankov. Tisoč frankov obresti na leto!

— Ne, podvojite to ter dodajte k temu še naše prijateljstvo, našo večno hvaležnost in ves upliv, s katerim razpolagata družini Šandore in Boaskoran. Z eno besedo, — bogastvo, pozicijo, rešpekt.

Do onega časa se je pisarju vrnila samo-kontrola in sicer z uporabo vse volje, s katero je razpolagal.

— Ničesar več, gospodična, ničesar več.

Z odločnim glasom pa je nadaljeval:

— Vzemite ta denar nazaj, gospodična. Če bi storil to, kar zahtevate od mene, če bi izdal svoje dolžnosti za denar, bi bil najpodlejši človek na svetu. Če pa bi me na drugi strani vodilo le odkritosrčno prepričanje ter zanimanje za resnico, bi me mogoče smatrali za bedaka, a še vedno bi bil vreden spoštovanja častnih mož. Vzemite nazaj ta denar, ki je za trenutek zmešal glavo poštenega moža. Jaz bom stiril, kar me prosite, a zastonj.

Če se je stari oče že naveličal korakati gor in dol pred hišo, sta bili obe sestri še bolj nestrpni v svoji sobi.

— Kaj neki hoče povedati Dionizija mojemu bratu? — je rekla starejša.

Po preteku desetih minut je postala nestrpnost obeh sester tako velika, da sta odšli ter potrkali na vrata bratove sobe.

— Pustite me pri miru, — je vzkliknil, kajti jezilo ga je, da sta ga prekinili. Nato pa se je premislil, odprl vrata ter rekel:

— Vrnita se v svojo sobo, dragi sestri, in če hočeta prihraniti meni in gospodični Šandore velike zadrege, ne povejta nikomur, da je imela gospodična pogovor z menoj.

Ker sta bili vajeni ubogati, sta se obe sestri vrnili v svojo sobo, a zapazili kup akcij na mizi. Ko sta se torej vrnili, je vprašala mlajša:

— Ali si videla?

— Da, one akcije. — je odvrnila druga.

— Moralo jih je biti pet ali šest sto.

— Mogoče še več.

— To je velika svota denarja.

— Velikanska.

— Kaj neki pomenja vse to? Sveta devica! In kaj bo prišlo iz tega?

— In brat naju je prosil, naj molčiva.

— Izgledal je bled kot zid in strašno v zadregi.

— In gospodična je jokala kot Magdalena.

Bilo je v resnici tako. Dokler ni bila Dionizija gotova o uspehu svojih prošenj, je čutila v svojem srcu, da je varnost Žaka odvisna od njenega poguma in navzočnosti duha. Sedaj, ko je bila prepričana o svojem uspehu, ni mogla še nadalje kontrolirati svojih čustev. Omahnila je na stol, si pokrila lice z rokama ter jokala.

Pisar je zaprl vrata ter se nekaj časa molče oziral nanjo. Potem, ko je premagal svoje ginjenje, je rekel:

— Gospodična . . .

Ko je začula njegov glas, je skočila pokonci, ga prijela za obe roki ter vzkliknila:

— Gospod, kako naj se vam zahvalim? Kako vas morem prepričati o globini svoje hvaležnosti?

— Ne govorite o tem, — je rekel on skoro surovo, da prikrije svoje ginjenje.

— Ničesar več nočem reči — je odvrnila ona nežno, — a moram vam povedati, da ne bomo nikdar pozabili na dolg hvaležnosti, katega vam dolgujemo od danes naprej. Vi pravite, da ni velika usluga, katero nam hočete napraviti, brez nevarnosti. Naj se zgodi kar hoče, spomniti se morate, da imate od sedaj naprej v nas svoje najbolj zveste prijatelje.

Vmešavanje sester je napravilo na Mešineta dober učinek, kajti vrnilo mu je precej običajne samozavesti. Rekel je:

— Upam, da bo stvar izpadla brez škode. Kljub temu pa vam ne morem prikriti, da vključuje usluga, katero vam hočem storiti, več težkoč kot sem izprva mislil.

— Veliki Bog, — je vzkliknila Dionizija.

— Gospod Galpin, — je nadaljeval pisar, — bi bogve kak vzvišen človek, a razume svoj posel. Prebrisan je in izvanredno previden. Šele včeraj mi je rekel, da ve, da bo skušala družina de Boaskorana na vsak način iztrgati Žaka iz rok pravice. Vsled tega je neprestano na straži ter se zavaruje na vse mogoče načine. Če bi si upal, bi spal celo v ječi.

— Ta človek me sovraži, gospod Mešinet.

— Ne, madama, on je le ambicijozen. On misli, da je uspeh v njegovi profesiji odvisen od njegovega uspeha v tem slučaju. Boji se, da bo obtoženi pobegnil ali da ga bodo odvedli.

Mešinet je bil čividno v zadregi, kajti popraskal se je za ušesom. Nato pa je rekel:

— Kako naj spravim vaše sporočilo v roke de Boaskorana? Če bi on vedel to vnaprej, bi bilo lahko. On pa ni pripravljen ter je prav tako poln sumičenja kot gospod Galpin. Vedno se boji, da se mu nastavlja pasti. Če mu dam znamenje, me najbrž ne bo razumel in razventega me lahko vidi Galpin. Ta človek ima risje oči.

— Ali niste nikdar sami z gospodom de Boaskoranom?

— Nikdar, niti za trenutek ne, gospodična. Jaz grem s sodnikom v celico ter pridem z njim zopet ven. Vi boste mogoče rekli, da sem pri odhajanju zadaj in da bi mu ob taki priliki lahko stisnil v roko listič. Ko pa odhajam, je tam ječar in ta ima dobre oči. Razventega pa se bojim lastne previdnosti de Boaskorana. Če bi videl priti sporočilo iz mojih rok in na tak način, bi ga najbrž izročil Galpinu.

Prenehal je in po trenutku razmisleka je nadaljeval:

— Najbolj varna pot bi bila pridobiti si zaupanje ječarja Blanžna ali pa jetnika, kojega dolžnost je paziti na Boaskorana.

— Trumenca, — je vzkliknila Dionizija.

— Kaj, vi poznate njegovo ime?

— Da, Blanžen mi ga je omenil. Zapomnila sem si to ime od časa, ko sem šla z materjo Boaskorana v ječo, da vidim svojega zaročenca.

Pisar je izgledal razočaran.

— Ah, — je rekel. — sedaj razumem veliko vznemirjenost Galpina. Brez dvoma je čul o vašem obisku ter domneval, da ga hočete dropati njegovega jetnika.

Zamrmral je par besed, katerih Dionizija ni mogla slišati. Nato pa je prišel očividno do nekega sklepa ter rekel:

— Dobro. Videl bom, kaj je mogoče storiti. Napišite pisemce, gospodična. Tukaj sta pero in črnilo.

Mlada deklica ni ničesar odgovorila, sedla za mizo ter prijela za pero, a predno je pričela pisati, je vprašala:

— Ali ima gospod de Boaskoran kaj knjig v svoji ječi?

— Da, gospodična. Na njegove prošnjo je gospod Galpin sam izbral iz knjižnice Dobižona nekaj knjig.

Dionizija je vzkliknila od veselja.

— O Žak, — je rekla, — kako vesela sem, da si računal name. — Nato pa je napisala naslednje vrstice:

— Mi smo prepričani o tvoji nedolžnosti, Žak, a kljub temu obupani. Tvoja mati je tukaj, s pariškim odvetnikom ,nekim gospodom Folgat, ki je prevzel tvoj slučaj. Kaj naj storimo? Daj nam navodila. Lahko odgovoriš brez strahu, ker imaš najino knjigo.

Dionizija.

— Prečitajte to, — je rekla pisarju, ko je končala pismo. On pa se ni poslužil tega dovoljenja, zganil pismo, ga utaknil v kuverto ter jo zapečatil.

(Dalje prihodnjič.)

Influenca

napada ljudi povsem nepričakovano. Hud prehlad, bolečine v glavi, hrbtu in ledjih, otrplost mišic, mrzlica in splošna potrtost — to so nekatera znamenja. Kaj je storiti? Tekom bolezni ostanite v postelji ali doma ter vzemite

SEVFROVE TABLETE ZOPET PREHLAD IN GRIPO

Ravnajte se po navodilih na zavoju.
Cena 30 centov.

Dihalni organi so ponavadi vedno vneti in je vsledtega pametno imeti doma pri rokah

SEVEROV BALZAM ZOPER KAŠELJ

Cena 25 in 50 centov.

Grlo je večkrat vneto in pekoče. Jako vam bo pomagalo, če uporabljate

SEVEROV ANTISEPSOL

za grgranje ali izpiranje nosa. To vam vzdržuje odvodnike čiste in proste bacilov. Cena 35 centov.

Gorenja zdravila prodajajo v vseh lekarnah.
Vprašajte vedno za "Severova" in ne vzemite drugih.

W. F. SEVERA CO. - CEDAR RAPIDS, IOWA

Pokojnina za matere.

(Jugoslovenski oddelek F. L. I. S. New York.)

Zakoni o pokojninah za matere (Mothers' Pensions Laws) so zakoni, ki ustanavljajo podpore revnim materam, izplačljive iz javnih sredstev, v svrho domače oskrbe dece. Leta 1909. se je javnost začela zanimati za vprašanje, kako naj se pomaga materam z odvisno deco na kak boljši način, nego na zastareli način dobrodelstva. V Beli hiši v Washingtonu, D. C., se je vršila konferenca o oskrbi potrebne dece in posledica te konference je bilo sprejetje raznih primernih zakonov v posameznih državah.

Prva država, ki je sprejela tak zakon, namreč leta 1911., je bila država Missouri; ta zakon je pooblastil državo, naj izplačuje materam z otroki izpod 14. leta (ako je mož umrl ali pa je v zaporu) gotovo mesečno svoto za vzdrževanje otrok.

Kasneje istega leta je država Illinois sprejela sličen ali bolj obširen zakon. Ta zakon določa, da ako so stariši zanemarjenih otrok presiromašni ali nezmožni dajati primerno oskrbo svojim otrokom, ali so drugače v vsakem pogledu varuhi svojih otrok, tedaj more sodišče določati potrebno svoto za njihovo vzdrževanje in nalagati okrajni oblasti (County Board), naj izplača dotične podpore v napovedanih rokih.

Prihodnja država je bila Colorado, ki je leta 1912. sprejela potom ljudskega glasovanja tako zvani "Mothers' Compensation Act", kateri zakon je malone enak onemu države Illinois.

Država California je tekom mnogih let dajala javnim zavodom $100 na leto za oskrbo vsake odvisne sirote. Leta 1913 pa so bili sprejeti zakoni glede oskrbe odvisne dece v lastni družini. Podpore izplačujejo okrajne oblasti (Counties), katere vsakega pol leta zahtevajo od države povračilo stroškov, izplačanih za oskrbo sirot.

Zakonske osnove o pokojninah za matere so se leta 1913. nahajale pred večino tedaj zasedajočih državnih legislatur. Istega leta je država Massachusetts razširila zakon tudi v korist onim ženam, katerih možje so v norišnici. Vprašanje pokojnin za matere se je razpravljalo v zakonodajnih zborih in koncem leta 1912. le osem držav — namreč Alabama, Georgia, Kentucky, Mississippi, New Mexico, North Carolina, South Carolina, Rhode Island — ni še imelo zakonov glede podpor potrebnim materam.

Katere matere so upravičene do pokojnine, to je pač različno v posameznih državah. Petero držav vključuje celó stare matere ali mačehe in celó ženske, ki niso matere, ali od katerih je deca odvisna. Le ena država — Colorado — dovoljuje podpore potrebnim starišem, to je očetu ali materi ali obema skupaj. Državi Michigan in Nebraska ter teritorij Hawaii dajejo penzije tudi potrebnim neporočenim materam, in le tri države — Colorado, Missouri in Pennsylvania — skrbé tudi za dozdevno mater pred porodom.

Podpore niso velike; znašajo od $9 do $25 na mesec za vsakega otroka, ali večina držav daje podpore od $12 do $14.

Oblasti, ki upravljajo materinske pokojnine, so različne v posameznih državah; nekje so mladinska sodišča (Juvenile Courts), nekje posebni oskrbni uradi.

Ako kaka mati, ki misli, da je upravičena do take podpore, bi hotela poizvedeti, kako naj pride do nje, naj se obrne za informacije na mestno šolsko ali zdravstveno oblast, ali pa naj piše na: Jugoslav Bureau, Foreign Language Information Service, 119 West 41st Street, New York City, ki ji bo dal navodila, kam naj se obrne.

To in ono

Komfort v angleških cerkvah.

Ker v zadnjem času v angleških cerkvah prisostvuje vedno manj vernikov, so duhovniki prišli na idejo, da uredé cerkve z vsem mogočim modernim komfortom, da ne bi verniki v njih prav ničesar pogrešali. Zato bodo nadomestili dosedanje klopi v cerkvah z udobnimi naslonjači, kakor v gledališčih. Namesto doselanje prižnice bo postavljen za propovednika govorniški oder, da ga bodo mogli poslušalci za časa njegovega govora tudi gledati — kakor kakega govornika. Vrh tega bo v vsaki novo urejeni cerkvi tudi garderoba za obleko, kakor v gledališčih in klubih. Namesto orgelj, ki so bile dosedaj glavni instrument cerkvene glasbe, pa bodo po cerkvah nastopali zelo fini orkestri.

Boj proti tujcem v Nemčiji.

Berlinski dopisnik "Ere Nueve" poroča o življenju tujcev v Nemčiji. V trgovinah so cene za tujce znatno višje od onih za domačine, toda tudi to je različno po pokrajinah. Na Bavarskem je jovinizem najbolj ohol; na vratih gledišč stoje takile napisi: Sedež 225 mark, za obiskovalce, ki se izkažejo kot pravi Nemci, — 75 mark. — Tako se godi tujcem; izjema so kvečjemu Rusi ali Turki, katere Nemci baje radi vidijo.

ADVERTISEMENTS.

ZDRAVNIK REVNEGA.

Na tisoče jih ozdravi. — Priprosto domače zdravilo — blagoslov revnim.

Eno največjih razkritij v modernem zdravilstvu je Bolgarski Krvni Čaj. Bogati soki, skuhani iz korenin, skorji, listov, želišč, jagod in rož, vzeti enkrat ali dvakrat na teden, so dragocena pomoč vsaki ženski, ki hoče imeti čisto polt.

Pomaga očistiti sistem strupov, ki jih ustvarjajo zaprtje, neprebava, jetrne, želodčne' ledične in krvne bolezni.

Bolgarski Krvni Čaj je zdravilo reljone ljudi, ki se znašajo na njegovo veliko moč pri odpravi prehladov ter zaščitenju proti influenci, pljučnici in drugim nevarnim boleznim.

Bolgarski Krvni Čaj je zdravilo reveža. Poceni je. Stane le malo svoto.

Vprašajte vašega lekarnarja danes ali po pošti zavarovano 1 velika družinska skatlja $1.25 ali 3 za $3.15 ali 6 za $5.25. Naslov: H. H. Von Schlick, President Marvel Products Company, 9 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

DOSPELO JE 500 VREC NOVEGA BRINJA

Dokler traja zaloga prodajamo vrečo 132 funtov $9.24; dve vreči $18.00.

SUHO GROZDJE

GRSKO (malo zrne) zelo čisto, 50 funtov	$ 6.50
MUSKATEL, zelo sladko, boksa 22 f.	$3.30
CIPARSKO, črno, močno, boksa 28 f.	$ 4.20
Veliko RMENO GROZDJE, boksa 28 f.	$ 4.20
ČRNO na solncu sušeno, 25 f.	$ 4.00
SUHE FIGE, boksa 110 f.	$11.00
ČEŠPLJE; boksa 25 f.	$ 2.50

Na debelo cene.

Pošljite $2.00 na račun vsake bakse.

ADRIATIC IMPORTING CO.,
506 — 11th Avenue New York, N. Y.

ZNIŽANA CENA

Brinjeve jagode, vreča 132 funtov $9.—
Muškatel, sladke debele jagode. baksa 50 funtov $6.40
Malo črno grško grozdje. baksa 50 funtov $6.40
Fige, najboljše vrste baksa 110 funtov $10.30

K naročilu priložite Money Order.

MATH. PEZDIR
Box 772, City Hall Sta.
New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV

Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.

KROONLAND	25	febr. — Boulogne	ORBITA	31	marca — Hamburg
HUDSON	25	febr. — Bremen	HUDSON	1	aprila — Bremen
NOORDAM	25	febr. — Cherbourg	OLYMPIC	1	aprila — Cherbourg
AQUITANIA	28	febr. — Cherbourg	KROONLAND	1	aprila — Cherbourg
SEYDLITZ	1	marca — Bremen	LA LORRAINE	1	aprila — Havre
HOMERIC	1	marca — Cherbourg	MAURETANIA	4	aprila — Cherbourg
ORDUNA	3	marca — Hamburg	PARIS	5	aprila — Havre
ZEELAND	4	marca — Cherbourg	LAPLAND	8	aprila — Cherbourg
LA LORRAINE	4	marca — Havre	PR. MATOIKA	8	aprila — Bremen
PR. MATOIKA	4	marca — Bremen	SEYDLITZ	12	aprila — Bremen
SAXONIA	7	marca — Bremen	FRANCE	13	aprila — Havre
ARABIC	8	marca — Genua.	ORDUNA	14	aprila — Hamburg
MINNEKAHDA	8	marca — Hamburg	FINLAND	22	aprila — Cherbourg
LA SAVOIE	11	marca — Havre	MAURETANIA	25	aprila — Cherbourg
RYNDAM	11	marca — Boulogne	HANOVER	26	aprila — Bremen
OLYMPIC	11	marca — Cherbourg	ROCHAMBEAU	27	aprila — Havre
AMERICA	11	marca — Bremen	OROPESA	28	aprila — Hamburg
PARIS	15	marca — Havre	ZEELAND	29	aprila — Cherbourg
HANOVER	15	marca — Bremen	LA SAVOIE	6	maja — Havre
OROPESA	17	marca — Hamburg	YORK	10	maja — Bremen
FINLAND	18	marca — Cherbourg	LAPLAND	13	maja — Cherbourg
POTOMAC	18	marca — Bremen	ORBITA	12	maja — Cherbourg
AQUITANIA	21	marca — Cherbourg	MAURETANIA	16	maja — Cherbourg
N. AMSTERDAM	25	marca — Boulogne	MAJESTIC	20	maja — Cherbourg
HOMERIC	25	marca — Cherbourg	ORDUNA	26	maja Cherbourg
YORK	29	marca — Bremen	BERENGARIA	30	maja — Cherbourg

COSULICH PROGA

daje onim potnikom, za katere so kupili ameriški rojaki listke prednost pred vsemi drugimi potniki pri odpravi.

Vknjižite svoje vnaprej plačane vozne listke sedaj za neposredno registracijo v Jugoslaviji in z odpravo preko ugodnega pristanišča Trst naravnost v New York se lahko izogne dolgim potovanjem po kopnem in nepotrebnim stroškom.

Phelps Brothers & Co.
2 WEST ST., NEW YORK
Generalni zastopniki ali najbližji parobrodni agenti.

Velika Blaznikova Pratika

ZA LETO 1922.

20¢ s poštnino vred.

Večja naročila:

100 pratik stane	$12.00
50 pratik stane	$ 6.50
25 pratik stane	$ 3.75

Z naročilom pošljite tudi denar.

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO

JADRANSKE BANKE

in vseh njenih podružnic.

JUGOSLAVIJA

Beograd, Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

ITALIJA — Trst, Opatija, Zadar.

NEMŠKA AVSTRIJA — Dunaj.

IZVRŠUJEMO hitro in poceni denarna izplačila v Jugoslaviji, Italiji, in Nemški Avstriji ter izdajamo čeke v kronah, lirah in dolarjih, plačljive na vpogled pri Jadranski banki in vseh njenih podružnicah.

PRODAJAMO parobrodne in železniške vozne listke na vse kraje in za vse črte. (Vidi zgoraj kretanje parnikov.) Kadar ste na potu v staro domovino in se nahajate v New Yorku, se Vam bo izplačalo, ako se zglasite glede vreditve Vaših denarnih zadev pri ravnateljstvu naše banke v prvem nadstropju brez ozira na to, ako kupite parobrodni listek pri nas ali ste ga morda kupili drugje.

Zajamčeni so nam pri Jadranski banki izvanredno ugodni pogoji, ki bodo velike koristi za vse one, ki se že ali se bodo posluževali naše banke.

Frank Sakser State Bank

POTOVANJE IZ EVROPE.

Ako imate sorodnika v Avstriji ali Nemčiji, kateri je tam pristojen ter želi priti v Ameriko, ga zamorete sedaj dobiti sem. Nadalje zamorejo sedaj ameriški državljani dobiti žene in otroke izpod 18. leta iz Jugoslavije ali zasedenega ozemlja.

Avstrijski podaniki morajo plačati vizej pri ameriškem konzulu z amerikanskim denarjem in ravno tako morajo na Ellis Islandu svoto $25.00 pokazati v ameriških dolarjih.

Glede denarnih pošiljatev v U. S. dolarjih, za vsa pojasnila glede potovanja, potrebnih listin (affidavitov) in voznih listkov se obračajte na najstarejšo slovensko tvrdko:

Frank Sakser State Bank,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Če imate kilo poskušajte to brezplačno.

Prilagodi se vsaki kili, stari ali novi, veliki ali mali, in vi ste na poti, katera je tisočere prepričala.

V dokaz se pošilja zastonj.

Vsak, kdor ima kilo, možki, ženska ali otrok, naj piše takoj W. S. Rice, 270A Main Street, Adams, N. Y. za prosto poskušnjo tega čudovitega pomirjujočega sredstva. Samo denite na kilo, pa se bodo mišice začele krčiti. Skrčijo se tako da se odprtina naravnim potom zapre. Ni vam treba nobenega nosilca več, nobenega pasu ali priprave. Ne zamudite pisati po to prosto poskušnjo. Tudi če vam kila ne nagaja, zakaj bi imeli vse svoje življenje nosilca? Zakaj bi trpeli to nadlogo? Majhna in nedolžna kila lahko privede gnitja. Zakaj bi se izpostavljali tej nevarnosti ter prišli na operacijsko mizo? Velika množica možkih in žensk se dnevno bliža temu rijku ravno vsledtega, ker jih ne ovirajo pri delu in hoji. Pišite takoj po to prosto poskušnjo, ker je v resnici čudovita stvar, ter je pomagala ozdraviti kile, ki so bile tako velike kot dve možki pesti. Poskušajte in pišite takoj, služeč se spodnjega kupona.

Zastonj za kilo.
W. S. Rice, Inc.
270 A Main St., Adams, N. Y
Pošljite mi popolnoma brezplačno za poskusno zdravljenje vzorec vašega pomirjujočega sredstva za kilo.
Ime .....
Naslov .....
Dražava .....

SANTAL CAPSULES MIDY

Lahko se vzame — hitro pomaga pri **VNETJU MEHURJA**

Vsaka pilula nosi ime MIDY

Varujte se ponaredb

ZASTAVE

Regalije in vse društvene potrebščina. Garantiano delo in blago. Izdeluje po zmernih cenah vaš rojak

VICTOR NAVINŠEK, 331 Greeve St., CONEMAUGH, PA.

DR. LORENZ

644 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK ŠPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sem že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, masutje in lise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane; oslabelost, živčne in bolezni v mehuju ledicah, jetrah, želodcu, rmenico revmatizem, katar; zlate žile, nduha itd.

Uradne ure: V ponedeljek: sredo in petek od 9. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 8. zvečer; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR ZA LETO 1922

Cena 40 centov.

V zalogi imamo še samo en tisoč iztisov. Kdor ga še nima naj napiše spodej svoj naslov in nam pošlje ta kupon in za 40c. znamk in prejel ga bo z obratno pošto.

GLAS NARODA
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Ime .....
Naslov .....
Mesto in država .....